

JAARRAPPORT 2018

Antroposofische Vereniging in Nederland
T.a.v. het bestuur
Boslaan 15
3701 CH ZEIST

Antroposofische Vereniging in Nederland
T.a.v. het bestuur
Boslaan 15
3701 CH ZEIST

Nunspeet, 17 mei 2019

Behandeld door: de heer H.J. Dekker
Onze referentie: HK/101450/66/26857

Geacht bestuur,

Tot ons genoegen kunnen wij u hierbij ons rapport aanbieden met betrekking tot uw jaarrekening over 2018.

Van dit rapport maakt - naast de gebruikelijke jaarrekening - deel uit een zogenoemde beoordelingsverklaring (op pagina 8).

Deze verklaring, die door u mag en moet worden opgevat als een externe verklaring bij uw jaarrekening, maakt integraal onderdeel uit van uw jaarrekening.

In het geval u de Balans en/of Exploitatierekening aan derden ter inzage wilt geven, zult u dus het gehele rapport ter inzage moeten geven, zodat derden er kennis van kunnen nemen, dat de beoordelingsverklaring onderdeel uitmaakt van de jaarrekening.

Gaarne zijn wij bereid een en ander nog nader mondeling toe te lichten en voor het overige verwijzen wij u naar het bijgaande rapport.

Hoogachtend,
Axis Accountants

A. Pos AA

Bijlage.

Antroposofische Vereniging in Nederland
T.a.v. het bestuur
Boslaan 15
3701 CH ZEIST

INHOUDSOPGAVE

pagina

I ACCOUNTANTSRAPPORT

Algemeen	4
Analyse resultaat	5
Financiële positie	6
Bestuur en vaststelling jaarrekening	7
Beoordelingsverklaring	8

II JAARREKENING

Balans per 31 december 2018	10
Staat van baten en lasten 2018	12
Bestemming resultaat 2018	13
Toelichting algemeen	14
Kasstroomoverzicht	16

III SPECIFICATIES

Toelichting op de balans	18
Toelichting op de staat van baten en lasten	25

Antroposofische Vereniging in Nederland
T.a.v. het bestuur
Boslaan 15
3701 CH ZEIST

I N H O U D S O P G A V E

pagina

IV BIJLAGEN

Toelichting op de exploitatie Motief	32
Toelichting op de exploitatie Antroposofie Magazine	33
Toelichting op de bestemmingsreserves	34
Toelichting op de vaksecties Hogeschool	36

I. ACCOUNTANTSRAPPORT

ALGEMEEN

1. Verenigingsactiviteiten

De vereniging is opgericht op 18 november 1923 te 's-Gravenhage. Zij is aangegaan voor onbepaalde tijd.

De vereniging is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel Utrecht en Omstreken onder nummer 40476182.
De statutaire vestigingsplaats van de vereniging is Zeist.

De vereniging is als Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI) erkend en geregistreerd met fiscaal nummer 002690640.

De doelstelling is volgens artikel 3 van de statuten:
Het bestuderen, beoefenen, en verbreiden van de antroposofie.

Binnen de vereniging wordt onderscheid gemaakt tussen:

- Primaire activiteiten, zijnde de kosten van de Hogeschool, Bibliotheek, Motief, de leden- en jaarvergaderingen en de bijdragen aan de Allgemeine Anthroposophische Gesellschaft in Dornach; en
- Voorwaardenscheppende activiteiten, zijnde de kosten van het bestuur, de PR en voorlichting, het secretariaat en de huisvesting.
- Ondersteunende activiteiten, zijnde de kosten in het kader van verdieping, vernieuwing en uitbreiding. Deze uitgaven vallen niet in de exploitatie maar worden uit het bestaande vermogen gefinancierd.

ANALYSES

Analyse resultaat

Ter beoordeling van het resultaat geven wij u het navolgende overzicht.

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
<u>Baten</u>		
Ledenbijdragen	631.617	630.068
Opbrengsten Motief, Antroposofie Magazine	109.856	93.371
Ontvangen giften inzake Riouwstraat	96.130	-
Overige opbrengsten	812	1.485
	<u>838.415</u>	<u>724.924</u>
<u>Kosten primaire activiteiten</u>		
Verenigingsactiviteiten	13.865	38.012
Hogeschool activiteiten	77.364	57.349
Motief	97.347	93.590
Antroposofie Magazine	130.547	130.918
Bibliotheek	49.018	75.343
Afdracht Allgemeine Anthroposophische Gesellschaft	250.000	280.000
	<u>618.141</u>	<u>675.212</u>
<u>Kosten voorwaardenscheppende activiteiten</u>		
Bestuurskosten	36.685	56.215
Externe communicatie	2.386	1.689
Bureaunkosten	233.842	253.738
Huisvestingskosten	45.291	17.954
Ondersteuningsbijdragen	144.920	160.000
	<u>463.124</u>	<u>489.596</u>
	<u>1.081.265</u>	<u>1.164.808</u>
Exploitatieresultaat	<u>242.850-</u>	<u>439.884-</u>
Financieel resultaat	4.854	54.207
Opbrengsten uit legaten	322.838	248.633
Totale resultaat	<u>84.842</u>	<u>137.044-</u>

ANALYSES

Financiële positie

	2018		2017	
	€	%	€	%
<u>Vermogensstructuur:</u>				
Vaste activa	2.549.190	85,3%	2.578.892	85,3%
Vlottende activa	438.416	14,7%	444.182	14,7%
Totaal activa	<u>2.987.606</u>	100,0%	<u>3.023.074</u>	100,0%
Eigen vermogen	1.624.426	54,4%	1.622.547	53,7%
Bestemmingsreserves	998.083	33,4%	1.055.251	34,9%
Voorzieningen	177.501	5,9%	55.117	1,8%
Kortlopende schulden	187.596	6,3%	290.159	9,6%
Totaal passiva	<u>2.987.606</u>	100,0%	<u>3.023.074</u>	100,0%
<u>Werkkapitaal:</u>				
Vorderingen en overlopende activa	286.773		60.659	
Liquide middelen	151.643		383.523	
	<u>438.416</u>		<u>444.182</u>	
Af:				
Kortlopende schulden	187.596-		290.159-	
	<u>250.820</u>		<u>154.023</u>	
			€	
Werkkapitaal per 31 december 2017			154.023	
Werkkapitaal per 31 december 2018			250.820	
Toename werkkapitaal			<u>96.797</u>	

BESTUUR EN VASTSTELLING JAARREKENING

1. Samenstelling bestuur

Dhr. J.G. Sijmons	voorzitter
Mw. E.D.V. Vink	secretaris
Dhr. P.W. Blomaard	penningmeester
Dhr. E.F. ten Cate	lid
Dhr. S. Jordan	lid
Mw. C.M.E. van Lookeren Campagne	lid
Dhr. A.W. van der Meij	lid
Dhr. A. Reigersman	lid

De jaarrekening 2018 is door het bestuur vastgesteld in haar vergadering, gehouden op 1 mei 2019.

Dhr. J.G. Sijmons
voorzitter

Mw. E.D.V. Vink
secretaris

Dhr. P.W. Blomaard
penningmeester

Dhr. E.F. ten Cate
lid

Dhr. S. Jordan
lid

Mw. C.M.E. van Lookeren Campagne
lid

Dhr. A.W. van der Meij
lid

Dhr. A. Reigersman
lid

De jaarrekening 2017 is door de leden goedgekeurd in de algemene ledenvergadering d.d. 19 mei 2018.

Aan: Antroposofische Vereniging in Nederland

BEOORDELINGSVERKLARING

Opdracht

Wij hebben de in dit verslag (op pagina 9 tot en met 30) opgenomen jaarrekening 2018 van Antroposofische Vereniging in Nederland te Zeist beoordeeld.

De jaarrekening is opgemaakt onder verantwoordelijkheid van het bestuur van de vereniging. Het is onze verantwoordelijkheid een beoordelingsverklaring inzake de jaarrekening te verstrekken.

Werkzaamheden

Wij hebben onze beoordeling verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder Standaard 2400 "Opdrachten tot het beoordelen van financiële overzichten". De in dit kader uitgevoerde werkzaamheden bestonden in hoofdzaak uit het inwinnen van inlichtingen bij functionarissen van de entiteit en het uitvoeren van cijferanalyses met betrekking tot de financiële gegevens. Door de aard en de omvang van onze werkzaamheden kunnen deze slechts resulteren in een beperkte mate van zekerheid omtrent de getrouwheid van de jaarrekening. Deze mate van zekerheid is lager dan die welke aan een controleverklaring kan worden ontleend.

Bevestiging

Op grond van onze beoordeling is ons niets gebleken op basis waarvan wij zouden moeten concluderen dat de jaarrekening geen getrouw beeld geeft van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Antroposofische Vereniging in Nederland per 31 december 2018 en van het resultaat over 2018 in overeenstemming met in Nederland algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaglegging.

Nunspeet, 17 mei 2019

Axis Accountants

A. Pos AA
Accountant Administratieconsulent

II JAARREKENING

BALANS PER

	31 december 2018		31 december 2017	
	€	€	€	€
<u>ACTIVA</u>				
<u>Vaste activa</u>				
Materiële vaste activa	1.238.484		1.167.635	
Financiële vaste activa	1.310.706		1.411.257	
		<u>2.549.190</u>		<u>2.578.892</u>
<u>Vlottende activa</u>				
Vorderingen en overlopende activa	286.773		60.659	
Liquide middelen	151.643		383.523	
		<u>438.416</u>		<u>444.182</u>
		<u>2.987.606</u>		<u>3.023.074</u>

Antroposofische Vereniging in Nederland

31 DECEMBER 2018

	31 december 2018		31 december 2017	
	€	€	€	€
<u>PASSIVA</u>				
<u>Eigen vermogen</u>				
Algemene reserve	1.624.426		1.622.547	
	<hr/>	1.624.426	<hr/>	1.622.547
Bestemmingsreserves	998.083		1.055.251	
	<hr/>	998.083	<hr/>	1.055.251
		<hr/>		<hr/>
		2.622.509		2.677.798
<u>Voorzieningen</u>		177.501		55.117
<u>Kortlopende schulden</u>		187.596		290.159
		<hr/>		<hr/>
		<u>2.987.606</u>		<u>3.023.074</u>

STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2018

	2018	Begroting 2018	2017
	€	€	€
Baten	838.415	763.500	724.924
Exploitatiekosten			
Verenigingsactiviteiten	13.865	36.000	38.012
Hogeschool activiteiten	77.364	68.516	57.349
Motief	97.347	99.844	93.590
Antroposofie Magazine	130.547	139.545	130.918
Bibliotheek	49.018	38.556	75.343
Afdracht Algemeine			
Anthroposophische Gesellschaft	250.000	250.000	280.000
Kosten voorwaardenscheppende activiteiten	563.124	372.321	489.596
	<u>1.181.265-</u>	<u>1.004.782-</u>	<u>1.164.808-</u>
Exploitatieresultaat	<u>342.850-</u>	<u>241.282-</u>	<u>439.884-</u>
Financieel resultaat	4.854	-	54.207
Opbrengsten uit legaten	322.838	-	248.633
	<u>327.692</u>	<u>-</u>	<u>302.840</u>
Resultaat	<u>15.158-</u>	<u>241.282-</u>	<u>137.044-</u>

BESTEMMING RESULTAAT 2018

	2018	
	€	€
Totaal resultaat volgens staat van baten en lasten		15.158-
Mutaties bestemmingsreserves uit resultaat		
Giften t.b.v. Riouwstraat 2017 en 2018	96.130-	
Ondersteuning STER uitgaven 2018	144.920	
Totaal bestemmingsreserves uit resultaat		48.790
Toevoegingen aan bestemmingsreserves		
Sectie Jeugd: Saldo 2018 Michaelisdagen	7.874-	
Algemene Sectie Initiatief 2019-2024	25.000-	
Medische Sectie Lectoraat Leiden (Subsidie 2019-2022)	30.000-	
Bestemmingsreserve exploitatiebijdrage Den Haag	70.000-	
Mutaties toevoegingen aan bestemmingsreserves		132.874-
Restant resultaat gemuteerd in algemene reserve		<u>99.242-</u>

TOELICHTING ALGEMEEN

Waarderingsgrondslagen

Algemene grondslagen

De jaarrekening is conform fiscale waarderingsgrondslagen en met inachtneming van de in Titel 9 van Boek 2 BW opgenomen voorschriften opgesteld. Alle in de jaarrekening vermelde bedragen luiden in euro's. Het regime voor verslaggeving voor organisaties zonder winststreven is toegepast.

Daar waar nodig geacht zijn de vergelijkende cijfers 2017 voor vergelijkingsdoeleinden aangepast.

Grondslagen van waardering van de balans

Materiële vaste activa

Onroerende zaken en het boekenbezit zijn historisch gewaardeerd als Pro Memorie post (P.M.). In 2017 en 2018 zijn echter investeringen gedaan die tegen nominale waarde zijn gewaardeerd.

Overige materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, verminderd met de daarover berekende afschrijving.

De afschrijvingen geschieden naar tijdsgelang en worden berekend door middel van een vast percentage van de verkrijgingsprijs minus eventuele restwaarde. Het percentage is gebaseerd op de geschatte economische levensduur.

Financiële vaste activa

Beleggingen (effecten) zijn gewaardeerd tegen de actuele waarde. De effectenportefeuille werd in 2018 door Triodos Bank Private Banking beheerd. In 2014 is uit een legaat een effectenportefeuille bij NPEX ontvangen. Deze effecten zijn niet tot zeer moeilijk te verhandelen en zijn in de jaarrekening als Pro Memorie post gewaardeerd.

Waardering van onder de financiële vaste activa opgenomen vorderingen geschiedt tegen nominale waarde, zo nodig onder aftrek van voorzieningen wegens oninbaarheid.

Vlottende activa

De vorderingen en overlopende activa zijn gewaardeerd tegen nominale waarde, zo nodig onder aftrek van voorzieningen wegens oninbaarheid.

Overige activa worden, voor zover niet anders vermeld, gewaardeerd tegen nominale waarde.

TOELICHTING ALGEMEEN

Eigen vermogen

De algemene reserve bestaat uit het gecumuleerde exploitatiesaldo van de Vereniging. Er worden op grond van bestuursbesluiten bedragen onttrokken ten behoeve van activiteiten.

Aan de bestemmingsreserves worden bedragen uit de vrije reserves toegevoegd, welke op grond van een bestuursbesluit zijn vastgesteld.

Voorzieningen

De voorziening groot onderhoud wordt gewaardeerd op basis van de te verwachten kosten voor groot onderhoud aan de onroerende zaken, waarvoor een lange termijn onderhoudsplan is opgesteld.

De voorziening voor vruchtgebruik is getroffen voor toezeggingen die door de vereniging zijn aangegaan. De voorziening is gewaardeerd op actuariële, berekende waarderingsgrondslagen.

De pensioenvoorziening voor oud medewerkers is gewaardeerd op nominale waarde.

Schulden

Schulden en overlopende passiva zijn, voor zover niet anders vermeld, gewaardeerd tegen nominale waarde.

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

De niet in de balans opgenomen verplichtingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Grondslagen van de exploitatierekening

Ten aanzien van het bepalen van het resultaat geldt dat:

- Opbrengsten zijn verantwoord in het jaar, waarin zij zijn gerealiseerd;
- Ontvangen legaten zijn verantwoord op basis van kasstelsel, onder aftrek van eventueel aan de legaten verbonden kosten en verplichtingen;
- Kosten zijn ten laste van het resultaat gebracht, zodra zij voorzienbaar zijn.

Werknemersbestand

Ultimo het boekjaar waren 8 (2017: 9) werknemers in dienst. De gedurende het boekjaar werkzame personen omvatten 5,1 FTE's (2017: 4,8 FTE's).

KASSTROOMOVERZICHT

	2018		2017	
	€	€	€	€
<u>Operationele activiteiten</u>				
Exploitatieresultaat		342.850-		439.884-
Afschrijvingen	5.600		11.800	
		5.600		11.800
<i>Veranderingen in het werkkapitaal</i>				
Afname debiteuren	750		3.770-	
Toename overige vorderingen	226.864-		9.051-	
Toename crediteuren	14.461		22.923-	
Afname overlopende passiva	117.024-		119.407	
		328.677-		83.663
<i>Kasstroom uit bedrijfsoperaties</i>		665.927-		344.421-
Mutatie Algemene reserve	101.121		6.727-	
Onttrekking bestemmingsrese	57.168-		130.016-	
Waarvan bestemd resultaat	84.084-		-	
Financieel resultaat	4.854		54.207	
Opbrengsten uit legaten	322.838		248.633	
		287.561		166.097
Kasstroom uit operationele activiteiten		378.366-		178.324-
<u>Investeringsactiviteiten</u>				
Investeringsen in materiële vaste activa	76.449		-	
Desinvesteringsen in financiële vaste activa	100.551-		750.435-	
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		24.102		750.435
<u>Financieringsactiviteiten</u>				
Toename voorzieningen	122.384		2.713	
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		122.384		2.713
Mutatie liquide middelen		231.880-		574.824

III SPECIFICATIES

TOELICHTING OP DE BALANS

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
<u>ACTIVA</u>		
VASTE ACTIVA		
Materiële vaste activa		
<u>Onroerende zaken Zeist</u>		
Boekwaarde per 31 december	<u>PM</u>	<u>PM</u>
<p>De onroerende zaak betreft het pand aan de Boslaan 15 te Zeist. Het pand is in 1995 gekocht. De waarde bedraagt € 774.000,- (OZB 2019, peildatum 1 januari 2018).</p>		
<u>Onroerende zaken Den Haag</u>		
Boekwaarde per 1 januari	1.158.035	-
Aankoop pand	8.818	137.935
Ontvangen bestemde schenking voor overdrachtsbelasting	-	29.000-
Verbouwingkosten	67.631	1.049.100
Boekwaarde per 31 december	<u>1.234.484</u>	<u>1.158.035</u>
<p>Dit betreft de verwerving en verbouwing van het pand aan de Riouwstraat 1 en 3 te Den Haag. Het pand is in 2017 aangekocht en is verbouwd. Het pand is in de balans gewaardeerd tegen de aankoopwaarde vermeerderd met de verbouwingkosten. De huidige waarde bedraagt € 1.150.000 (OZB 2019, peildatum 1 januari 2018).</p>		
<u>Inventaris en computers</u>		
Boekwaarde per 1 januari	9.600	21.400
Afschrijving	5.600-	11.800-
Boekwaarde per 31 december	<u>4.000</u>	<u>9.600</u>

TOELICHTING OP DE BALANS

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
<u>Boekenbezit</u>		
Boekwaarde	<u>P.M.</u>	<u>P.M.</u>

De boeken bevinden zich in de bibliotheek in Den Haag. De kosten van aanschaf worden jaarlijks ten laste van het resultaat gebracht.

Totaal materiële vaste activa	<u>1.238.484</u>	<u>1.167.635</u>
--------------------------------------	-------------------------	-------------------------

De afschrijvingspercentages gehanteerd voor de materiële vaste activa variëren van 0% tot 20%.

Financiële vaste activa		
<u>Effectenportefeuille</u>	<u>1.310.706</u>	<u>1.411.257</u>
Totaal financiële vaste activa	<u>1.310.706</u>	<u>1.411.257</u>

VLOTTENDE ACTIVA

Vorderingen en overlopende activa

<u>Debiteuren</u>		
Nog te verwachten contributiegelden	40.930	48.132
Nog te verwachten opbrengsten uit abonnementen Antroposofie Magazine	10.773	7.237
Nog te verwachten uit overige opbrengsten	582	-
Nog te factureren bedragen	-	750
	<u>52.285</u>	<u>56.119</u>
Af: dubieuze debiteuren	25.826-	28.910-
	<u>26.459</u>	<u>27.209</u>

TOELICHTING OP DE BALANS

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
<u>Overige vorderingen</u>		
Nog te ontvangen bedragen	255.090	18.653
Dividendbelasting	1.307	969
Omzetbelasting	-	1.763
Vooruitbetaalde bedragen	3.322	11.470
Overlopende activa	595	595
	<u>260.314</u>	<u>33.450</u>
Totaal vorderingen en overlopende activa	<u><u>286.773</u></u>	<u><u>60.659</u></u>
Liquide middelen		
Kassen	343	992
NL28 TRIO 0212 1752 97 - Exploitatie	56.404	117.036
NL42 TRIO 0212 4792 37 - Internetsparen	-	51.568
NL49 TRIO 0197 7423 86 - Motief	7.305	4.043
NL25 TRIO 0197 7706 57 - Bibliotheek	533	465
NL07 TRIO 0391 0612 32 - Conferenties	963	18.168
NL38 INGB 0000 4748 30 - Ledenbijdragen	24.275	1.651
NL91 ABNA 0247 6254 69 - Effectenrekening	35.431	130.228
NL15 TRIO 0338 4995 04 - Ledenbijdragen	26.389	59.372
	<u>151.643</u>	<u>383.523</u>
Totaal vlottende activa	<u><u>438.416</u></u>	<u><u>444.182</u></u>

TOELICHTING OP DE BALANS

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
<u>PASSIVA</u>		
<u>Eigen vermogen</u>		
<u>Algemene reserve</u>		
Stand per 1 januari, inclusief ontvangen legaten	1.622.547	1.691.318
Resultaat 2017 / 2016 t.b.v. Medische Sectie	1.121	6.727-
<u>Mutaties</u>		
Onttrekking bestemmingsreserve i.v.m. vorming voorziening Fusie Hogeschool	100.000	-
Verdeeld resultaat boekjaar	99.242-	62.044-
Stand per 31 december	<u>1.624.426</u>	<u>1.622.547</u>
<u>Bestemmingsreserves</u>		
Stand per 31 december	* <u>998.083</u>	<u>1.055.251</u>
Totaal eigen vermogen	<u><u>2.622.509</u></u>	<u><u>2.677.798</u></u>

* Voor een specificatie verwijzen wij naar pagina 34 en 35.

TOELICHTING OP DE BALANS

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
<u>Vorzieningen</u>		
<u>Onderhoudsvoorziening Boslaan/Riouwstraat</u>		
Stand per 1 januari	30.995	26.503
Dotatie	25.500	10.500
Onttrekkingen	1.471-	6.008-
Stand per 31 december	<u>55.024</u>	<u>30.995</u>
<u>Voorziening Fusie Hogeschool Helicon</u>		
Stand per 1 januari	-	-
Dotatie	100.000	-
Stand per 31 december	<u>100.000</u>	<u>-</u>
<u>Voorziening vruchtgebruik uit legaten</u>		
Stand per 1 januari	24.122	25.901
Uitkeringen	7.889-	7.889-
Dotatie	6.244	6.110
Stand per 31 december	<u>22.477</u>	<u>24.122</u>
Totaal voorzieningen	<u>177.501</u>	<u>55.117</u>

TOELICHTING OP DE BALANS

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
<u>Kortlopende schulden</u>		
Crediteuren	47.222	32.761
Allgemeine Anthroposophische Gesellschaft	50.917	40.767
Vooruitontvangen bedragen	11.112	8.537
Loonheffing	17.919	24.641
Netto salarissen	1.903	-
Omzetbelasting	909	-
Reservering vakantiegeld	2.473	-
Ontvangen giften voor exploitatie Stichting Exploitatie Riouwstraat Den Haag	-	91.072
Overlopende passiva	55.141	92.381
Totaal kortlopende schulden	<u>187.596</u>	<u>290.159</u>

TOELICHTING OP DE BALANS

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Vruchtgebruik

De vereniging is, als mede-erfgename in een nalatenschap, jaarlijks een uitkering verschuldigd voor vruchtgebruik aan een derde. Deze uitkering bedraagt € 7.888,85 per jaar.

Er is een garantie afgegeven voor de Internationale Conferentie Soul of Europe in Brussel voor € 10.000.

Het is nog onduidelijk of hiervan gebruik gaat worden gemaakt.

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	<u>Werkelijk 2018</u>	<u>Begroting 2018</u>	<u>Werkelijk 2017</u>
	€		€
Baten			
Ledenbijdragen	631.617	635.000	630.068
Opbrengsten Motief *	21.186	20.000	20.791
Opbrengsten Antroposofie Magazine **	88.670	108.500	72.580
Overige giften	680	-	1.443
Overige opbrengsten	132	-	42
Af: ontvangen giften t.b.v. Riouwstraat ontvangen in 2017	91.072	-	-
Af: ontvangen giften t.b.v. Riouwstraat ontvangen in 2018	5.058	-	-
	<u>838.415</u>	<u>763.500</u>	<u>724.924</u>

* Voor een specificatie verwijzen wij naar pagina 32.

** Voor een specificatie verwijzen wij naar pagina 33.

Kosten primaire activiteiten

Verenigingsactiviteiten

Themadagen en vieringen	2.492-	14.000	14.072
Ledenbijeenkomsten	16.357	22.000	23.940
	<u>13.865</u>	<u>36.000</u>	<u>38.012</u>

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	Werkelijk 2018 €	Begroting 2018	Werkelijk 2017 €
Hogeschool activiteiten *			
Algemene sectie	5.437	5.550	13.156
Pedagogische sectie	1.483	5.150	2.617
Natuurwetenschappelijke sectie	13.477	6.890	2.472
Landbouw sectie	2.983	3.750	5.240
Medische sectie	1.507	3.700	1.121
Sociaal wetenschappelijke sectie	4.928	5.600	4.447
Sectie woord, muziek en eurutmie	5.678	6.920	3.205
Sectie beeldende kunsten	15.668	9.533	13.798
Sectie jeugdactiviteiten	13.426	15.000	-
Sectie letteren en cultuurwetenschappen	574	4.027	4.257
Sectie voor Wis- en Sterrenkunde	12.203	2.396	7.036
	77.364	68.516	57.349

* Voor een specificatie verwijzen wij naar pagina 36.

Motief			
Loonkosten	38.231	38.283	35.348
Ziekteverzuimverzekering/Arbodienst	1.304	-	1.093
Pensioenlasten	3.243	-	3.471
Freelancers	1.500	1.200	1.291
Reiskosten	2.060	750	-
Illustraties	121	-	228
Opmaakkosten	8.001	8.912	7.420
Drukkosten	14.735	14.603	15.036
Directe kosten	5.310	5.000	5.278
Verzendkosten	22.120	28.996	22.238
Porto- en kopieerkosten	152	100	362
Overige kosten	570	2.000	525
Afschrijvingskosten	-	-	1.300
	97.347	99.844	93.590

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	Werkelijk 2018 €	Begroting 2018	Werkelijk 2017 €
Antroposofie Magazine			
Loonkosten	29.011	32.800	28.095
Uitkeringen ziekengeld	-	-	3.719-
Kosten redactie/bladmanager	20.000	20.000	18.500
Ziekteverzuimverzekering/Arbodienst	1.118	-	997
Pensioenlasten	2.216	-	1.916
Freelancers	13.757	14.000	16.035
Reiskosten	2.025	750	2.812
Illustraties	1.903	2.000	4.301
Opmaakkosten	16.800	13.320	14.093
Drukkosten	18.550	20.365	19.222
Directe kosten	13.260	17.500	11.625
Directe kosten Abonnementenland	655	-	784
Promotiekosten	1.670	5.000	2.876
Kopieerkosten	1.035	500	1.187
Ontwikkelkosten website	2.370	3.200	-
Mutatie voorziening debiteuren	1.470	-	1.809
Verzendkosten	6.226	8.110	8.516
Overige kosten	463	2.000	1.869
Af: opbrengsten workshops	1.982-	-	-
	130.547	139.545	130.918
Bibliotheek			
Loonkosten	35.841	26.906	49.878
Pensioenlasten	2.394	-	3.244
Reiskosten medewerkers	950	1.200	1.198
Vrijwilligers	3.925	1.500	1.198
Ziekteverzuimverzekering/Arbodienst	838	-	1.249
Afschrijvingskosten	1.400	1.400	1.800
Aankoop boeken en tijdschriften	1.730	2.500	2.468
Kantoorbenodigdheden	1.699	2.550	1.582
Telefoonkosten	-	-	769
Automatisering	515	1.500	8.899
Bijdrage algemene kosten De Zalen	-	-	1.082
Overige kosten	1.540	1.500	2.459
Af: opbrengsten bibliotheek	1.814-	500-	483-
	49.018	38.556	75.343

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	<u>Werkelijk 2018</u>	<u>Begroting 2018</u>	<u>Werkelijk 2017</u>
	€		€
Afdracht Allgemeine Anthroposophische Gesellschaft			
Afdracht boekjaar	250.000	250.000	280.000
	<u>250.000</u>	<u>250.000</u>	<u>280.000</u>
Totaal kosten primaire activiteiten	<u>618.141</u>	<u>632.461</u>	<u>675.212</u>

Kosten voorwaardenscheppende activiteiten

Bestuurskosten

Advieskosten	6.856	5.000	21.114
Reis- en verblijfkosten	13.069	20.000	27.569
Communicatiekosten	3.695	2.000	-
Vergaderkosten	1.001	1.500	2.015
Zusterverenigingen	-	1.000	-
Overige bestuurskosten	12.064	1.520	5.517
	<u>36.685</u>	<u>31.020</u>	<u>56.215</u>

Externe communicatie

Hosting en onderhoud website	1.986	2.000	1.689
Overige kosten	400	9.000	-
	<u>2.386</u>	<u>11.000</u>	<u>1.689</u>

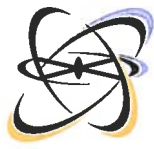
TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	Werkelijk 2018 €	Begroting 2018	Werkelijk 2017 €
<u>Bureaunkosten</u>			
Loonkosten	155.996	138.451	153.728
Inhuur derden	2.432	-	-
Uitkering ziekengeld	15.377-	-	11.762-
Pensioenlasten	16.997	-	15.756
Ziekteverzuimverzekering/Arbodienst	8.863	-	5.693
Reiskostenvergoedingen	5.615	5.000	7.039
Vrijwilligers	100	500	2.016
Scholingskosten	2.921	1.000	9.298
Overige personeelskosten	3.326	1.500	7.203
Accountantskosten jaarrekening	5.000	5.000	4.500
Accountantskosten advisering	1.984	-	8.687
Kosten administratiekantoor inclusief salarisadministratie	19.939	12.000	15.574
Telecommunicatie	2.703	2.000	2.301
Kantoorbenodigdheden en drukwerk	3.172	3.000	2.522
Kopieerkosten	905	500	829
Portokosten	6.799	7.000	5.742
Kosten automatisering	5.323	8.500	7.381
Afschrijvingskosten	4.200	4.200	8.700
Mutatie voorziening debiteuren	4.554-	-	3.393
Overige kosten secretariaat	7.498	4.000	5.138
	233.842	192.651	253.738
<u>Huisvestingskosten</u>			
Dotatie onderhoudsvoorzieningen	25.500	10.500	10.500
Tuinonderhoud	5.401	3.000	4.081
Klein onderhoud	1.568	1.000	98
Vaste lasten	5.965	3.500	3.370
Assurantiën	7.537	2.000	1.794
Schoonmaakkosten	5.972	6.000	5.819
Energiekosten	4.532	5.400	5.359
Overige huisvestingskosten	2.660	1.250	1.231
Bijdrage huisvesting gebruikers	12.600-	13.500-	13.090-
Bijdrage huisvestingslasten gebruikers	1.244-	1.500-	1.208-
	45.291	17.650	17.954

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	<u>Werkelijk 2018</u>	<u>Begroting 2018</u>	<u>Werkelijk 2017</u>
	€		€
<u>Ondersteuningsbijdragen</u>			
Opstart Stichting Exploitatie Riouwstraat Den Haag	-	-	60.000
Ondersteuning exploitatie Stichting Exploitatie Riouwstraat Den Haag	144.920	120.000	100.000
	<u>144.920</u>	<u>120.000</u>	<u>160.000</u>
<u>Overige baten en lasten</u>			
Vorming voorziening Fusie Hogeschool Helicon	100.000	-	-
	<u>100.000</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
Totaal voorwaardenscheppende activiteiten	<u>563.124</u>	<u>372.321</u>	<u>489.596</u>
Financieel resultaat			
Resultaat beleggingen	4.854	-	54.207
Totaal resultaat effecten	<u>4.854</u>	<u>-</u>	<u>54.207</u>
Opbrengsten uit legaten			
Ontvangen legaten	322.838	-	248.633
Totaal ontvangen legaten	<u>322.838</u>	<u>-</u>	<u>248.633</u>

IV BIJLAGEN

TOELICHTING OP DE EXPLOITATIE MOTIEF

	<u>Werkelijk 2018</u>	<u>Begroting 2018</u>	<u>Werkelijk 2017</u>
	€	€	€
Opbrengsten			
Advertentieopbrengsten	21.081	20.000	20.791
Overige opbrengsten	105	-	-
	<u>21.186</u>	<u>20.000</u>	<u>20.791</u>

TOELICHTING OP DE EXPLOITATIE ANTROPOSOFIE MAGAZINE

	Werkelijk 2018	Begroting 2018	Werkelijk 2017
	€	€	€
Opbrengsten			
Abonnementen	27.455	30.000	20.388
Losse nummers	5.002	6.000	4.657
Advertentieopbrengsten	52.589	70.000	46.498
Overige opbrengsten	3.624	2.500	4.092
Afboeking debiteuren Abonnementenland	-	-	3.055-
	<u>88.670</u>	<u>108.500</u>	<u>72.580</u>

TOELICHTING OP DE BESTEMMINGRESERVES

Bestemmingsreserves Hogeschool

	Stand per 1 januari	Externe inkomsten	Bestedingen	Mutatie Algemene Reserve	Stand per 31 december
Algemene Sectie Initiatief 2019-2024	16.662	-	921	25.000	42.583
Algemene Sectie Jongerenwerk	921	-	921-	-	-
Medische Sectie Onderzoek	23.698	-	-	-	23.698
Medische Sectie Cursuswerk	44.983	-	-	1.121-	43.862
Medische Sectie Lectoraat Leiden (Subsidie 2015-2018)	6.000	-	6.000-	-	-
Medische Sectie Lectoraat Leiden (Subsidie 2019-2012)	-	-	-	30.000	30.000
Sectie Landbouw, Legaat Flederius (inclusief antroposofische geneeskunde)	55.800	-	-	-	55.800
Pedagogische Sectie	4.555	-	-	-	4.555
Natuurwetenschappelijke Sectie	1.369	-	-	-	1.369
Sectie Sociale Wetenschap	920	-	-	-	920
Sectie Jeugd: inzake Michaelisdagen	-	-	-	7.874	7.874
Project 2016: Onder- en Boven-Natuur (uit legaat Zuurbier)	13.851	2.850	4.659-	-	12.042
Project 2016: Ontwikkeling Goetheanum	8.238	-	4.245-	-	3.993
Project 2016: Netwerkvorming jongeren	3.216	2.331	33-	-	5.514
Totaal bestemmingsreserves Hogeschool	180.213	5.181	14.937-	61.753	232.210

IOELICHTING OP DE BESTEMMINGSERESERVES

Overige bestemmingsreserves

	Stand per 1 januari	Externe inkomsten	Bestedingen	Mutatie Algemene Reserve	Stand per 31 december
Bibliotheek Den Haag	3.783	-	-	-	3.783
Legaat mw. Bos- van Rugge t.b.v. Ontmoetingscultuur	39.015	-	3.122-	-	35.893
Legaat mw. Bos- van Rugge t.b.v. Dornach "Ontmoetingscultuur "	20.359	-	3.122-	-	17.237
Subsidie onderzoek archief Fusie Hogeschool Helicon/Leiden	4.179	-	-	-	4.179
Project 2016: Antroposofie in Dialoog en Huis in Beweging	250.000	-	-	100.000-	150.000
Project 2016: Infrastructuur/ICT	47.750	-	23.048-	-	24.702
Bestemmingsreserve t.b.v. Euritmie I	12.372	-	-	-	12.372
Bestemmingsreserve t.b.v. Euritmie II	147.580	-	5.133-	-	142.447
Bestemmingsreserve exploitatiebijdrage Den Haag	200.000	-	-	-	200.000
Bestemmingsreserve Ontwikkeling Verenigingshuis Arnhem	150.000	96.130	144.920-	70.000	171.210
	-	4.050	-	-	4.050
Totaal overige bestemmingsreserves	875.038	100.180	179.345-	30.000-	765.873
Totaal bestemmingsreserves	1.055.251	105.361	194.282-	31.753	998.083

TOELICHTING OP DE VAKSECTIES HOGESCHOOL

	Werkelijk 2018 €	Werkelijk 2017 €
Algemene Sectie		
Opbrengsten	4.815	9.307
Kosten	10.252	22.463
	<u>5.437-</u>	<u>13.156-</u>
Pedagogische sectie		
Opbrengsten	-	2.309
Kosten	1.483	4.926
	<u>1.483-</u>	<u>2.617-</u>
Natuurwetenschappelijke Sectie		
Opbrengsten	-	-
Kosten	13.477	2.472
	<u>13.477-</u>	<u>2.472-</u>
Landbouw sectie		
Opbrengsten	670	235
Kosten	3.653	5.475
	<u>2.983-</u>	<u>5.240-</u>

TOELICHTING OP DE VAKSECTIES HOGESCHOOL

	Werkelijk 2018 €	Werkelijk 2017 €
Medische sectie		
Opbrengsten Medische Conferentie	11.006	15.185
Bijdrage NVCAG	-	39
Bijdrage BPHA 2017/2018	344	-
Bijdrage NVET	-	995
Bijdrage SAMPO	117	117
Bijdrage NVDA	-	45
Bijdrage Ver. Kunstzinnige Therapie	-	2.925
Bijdrage NVAA	1.235	1.300
Overige opbrengsten	323	650
	<hr/>	<hr/>
Opbrengsten	13.025	21.256
Kosten	14.532	22.377
	<hr/>	<hr/>
	* 1.507-	1.121-
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>
Sociaal wetenschappelijke sectie		
Opbrengsten	-	-
Kosten	4.928	4.447
	<hr/>	<hr/>
	4.928-	4.447-
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>
Sectie woord, muziek en eurutmie		
Opbrengsten	1.090	1.215
Kosten	6.768	4.420
	<hr/>	<hr/>
	5.678-	3.205-
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

* Het overschot over 2017 is in 2018 overgeboekt naar de bestemmingsreserve. Het tekort over 2018 zal in 2019 worden overgeboekt naar de bestemmingsreserve.

TOELICHTING OP DE VAKSECTIES HOGESCHOOL

	Werkelijk 2018 €	Werkelijk 2017 €
Sectie beeldende kunsten		
Opbrengsten	1.305	993
Kosten	16.973	14.791
	<u>15.668-</u>	<u>13.798-</u>
Sectie jeugd		
Opbrengsten	7.232	-
Kosten	20.658	-
	<u>13.426-</u>	<u>-</u>
Sectie Letteren en cultuurwetenschappen		
Opbrengsten	195	4.610
Kosten	769	8.867
	<u>574-</u>	<u>4.257-</u>
Sectie voor Wis- en Sterrenkunde		
Opbrengsten	-	8.481
Kosten	12.203	15.517
	<u>12.203-</u>	<u>7.036-</u>
Exploitatie resultaat Hogeschool	<u>77.364-</u>	<u>57.349-</u>
<u>Resumé</u>		
Totaal opbrengsten	28.332	48.406
Totaal kosten	105.696	105.755
Totale exploitatie Hogeschool activiteiten	<u>77.364-</u>	<u>57.349-</u>